

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kdo stoji na braniku za prava slovenskega naroda?

V zadnji svoji številki priobčuje v radikalno slovenskem duhu pisana revija »Parlamentär«, izhajajoča na Dunaju, vrlo zanimiv članek pod naslovom »Slovenski bojni stadij«. V članku se slika bedni položaj slovenskega naroda, kako so se zaklele proti njemu vse mogoče sile, da ga ugonobe in ga spravijo s svetovnega pozorišča. Nato nadaljuje članek doslovno: »Slovenski narod se v svojem napredku in razvoju tem bolj pritiska ob steno, ker ga znotraj davi in duši rimski klerikalizem, ker ga pobijata srednjeveška popovska vlada in nazadnjaški konservativizem.

Današnji njegov položaj bi upravičeval zaključek, da je usoda slovenskega naroda že zdavna zapečaten. Vresnici, nemški in laški pritisk na eni strani in rimsko-klerikalna samopašnost in hrepenenje po samovladu na drugi strani, bi že zdavna udušili v narodu slovenskem vsako narodno zavest, ako bi ne prišle v zadnjem hipu na površje slovenske svobodne in napredne ideje, katere zastopa slovenska narodna napredna stranka, da reši domovino pogube. In ta stranka je tudi, ki drži tehniko, da se ni preko slovenskega naroda do sedaj potegnili zadnja črta. Vsa narodna podjetja, bodisi kulturna, bodisi gospodarska, je osnovala ta stranka. Narodno-napredna stranka je močan jez proti nemškemu in laškemu navalu in nasprotuje z vso odločnostjo in neustrašenostjo nevarnosti, da bi slovenski narod pogoltnil nenasični rimski klerikalizem v svojem strem-

ljenju po nadvladi. Njeno stališče je tem težavnejše, ker se nima boriti samo z zunanjimi sovražniki, marveč mora zopet znova graditi vse ono, kar so podrli notranji sovražniki. Kdor se bavi z domačo slovensko politiko, bo morda vzpričo domačega boja obeh slovenskih strank dvomil, da bi bila ta borba za tak narod, kakor je slovenski, koristna in bi marveč ne bila naravnost nevarna; mogoče je, da se na prvi pogled vidi kakor nepotrebna in drzna, toda vkljub temu je potrebna, ako se hoče, da slovenski narod ne pogine pod jarmom rimsko-klerikalnega egoizma. Plevel na njivi škoduje setvi in se mora izruvati in uničiti in plevel v človeški družbi se mora takisto ugonobiti, ker zavira njeno rast in njen razvoj.

To nalogo pa ima slovenska napredna misel in dokler bo ista gorela v narodu slovenskem, dokler bo duh svobode in napredka navdajal slovenski narod in njegove voditelje, je zagotovljena tudi boljša bodočnost naroda slovenskega.

Tako piše o narodno-napredni stranki in njenih stremljenjih najradikalnejši slovenski list v Avstriji. In kako nas blati »Slovenec«?

Kdo ima prav, katera sodba je prava, prepuščamo mirne duše in čiste vesti razsodbi slovenskega, zares narodnega občinstva.

Državni zbor.

Dunaj, 10. januarja. Kakor poročajo nekateri tukajšnji listi baje iz zanesljivih virov, skliče se državni zbor le h kratkemu spomladanskemu zasedanju, ki ne bo trajalo čez 20. sušec. Potem se skliče cela vrsta deželnih zborov, ki niso v lanskem zasedanju rešili svojih nujnih zadev.

Kritični časi za dr. Körberja.

Brno, 9. januarja. Nemška poslanca baron D'Elvert in Lecher sta imela tukaj shod volilcev. D'Elvert je izjavil, da nihče ne veruje, da bi se Körberju posrečilo pridobiti Čehe, naj bi opustili obstrukcijo. Ker pa je vodja Kossuthove stranke izjavil, da bo stranka odgovorila z obstrukcijo, ako bi se hotela nagodba skleniti s pomočjo § 14, se je položaj avstrijske vlade zelo poslabšal. Toda vlada naj ne upa, da bo rešila položaj na stroške Nemcev. Tudi Lecher je izjavil, da pridejo za Körberjevo ministrstvo kritični časi, ako Kossuthova stranka ne pripusti rabe § 14. pri nagodbi.

Za sklicanje češkega deželnega zbora.

Praga, 10. januarja. Danes so sklicali češki agrarci 21 shodov v takih krajih, ki so jih zadele lanske leto razne ujme. Na vseh teh shodih se je zahtevalo nemudno sklicanje deželnega zbora, da reši predloge glede podpor.

Afera nadškofa dr. Kohna.

Dunaj, 10. januarja. Iz dobro poučenih krogov se poroča iz Rima, da kardinalska komisija, ki preiskuje olomške zadeve, ni mogla dognati nikakega pregreška dr. Kohna. Vendar se mu je svetovalo, naj odstopi z ozirom na razburjenje, ki vlada proti njemu po celi nadškofiji. Dr. Kohn pa se temu nasvetu upira. Odlučitev je v peševih rokah ter se izreče najbrže že v teku tega meseca.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 10. januarja. Pred včerajšnjo sejo se je zopet vložilo pet novih interpelacij. Baron Kaas je izjavil, da bo za novo dovoljene rekrute nastala zmešnjava glede službene dobe. Brambovski minister Nyiri je pojasnil, da bodo

rekrutje služili le 2½ leta, ako nastopijo službo vsaj v aprilu. Ta odgovor je zadovoljil celo zbornico. Tudi ministrski predsednik je ublažil svojo izjavo prejšnjega dne, tako da vlada v zbornici precejšnje soglasje in zadovoljstvo z vladnim stališčem.

Položaj na Srbskem.

Belgrad, 10. januarja. Skupščina je odmerila kralju Petru civilno listo z 1.200.000 dinarji. To pomeni prikrajšanje za 360.000 din., ki jih je dobival kralj Milan in pozneje kraljica Draga. Tudi kralj Peter bi bil rad imel to svoto za apanažo svojim rodbinskim članom, toda skrajni radikali so jo odrekli z ozirom na finančni položaj dežele. — Po nemških listih že zopet straši neutemeljena vest, da se pripravlja državni prevrat, da se razpusti skupščina ter se sestavi nova vlada pod predsedstvom Pasića.

Socialni demokratje na Nemškem.

Berolin, 10. januarja. Socialno-demokratska stranka je zopet narasla za enega člana. Pri državno-zborni dopolnilni volitvi Reichenbach-Auerbach je izvoljen socialni demokrat Adolf Hoffmann, mestni zastopnik berlinski, z 9749 glasovi.

Rusko-japonska vojna?

Dunaj, 10. januarja. Vojaški atašé tukajšnjega japonskega poslanstva, major Shokei Yoda, je po svoji vladi odpoklican ter zapusti v teku tega tedna Dunaj.

Pariz, 10. januarja. Tukajšnji japonski poslanik Moteno je povedal nekemu časnikarju, da je zadnja ruska nota ustvarila vsaj nekako premirje, ker se na njeni podlagi vrše nadaljna pogajanja. Posebno ugodno vpliva v noti dovolitev, da sme Japonska zasesti južna pristanišča na Koreji. Japonska naj bi zavzela na Koreji podobno stališče, kakršno ima Angleška v Egiptu. Nasprotno

pa ruska nota zavrača vse japonske želje in zahteve glede Mandžurije. Japonska pa bi si rada pridobila Korejo politično, Mandžurijo pa gospodarsko.

Peterburg, 10. januarja. Da je prišlo do tako pomirljivega odgovora Japosa, zasluga je carja, Lambsdorffa in ministra Witteja. Odgovor se je sklenil na ministerskem sestanku v Carskojem selu. Najhujša zagovornika vojne, veliki knez Aleksej in državni tajnik Bezobrazov pa nista bila niti vabljena na posvetovanje.

London, 10. januarja. Japonski cesar proglasi že prihodnje dni, da prevzame protektorat nad Korejo.

London, 10. januarja. Kitajska je obljubila japonski vladi za slučaj vojne svojo pomoč.

New-York, 9. januarja. Japonski agent v Cincinnati nakupava vojaške konje. Nakupljenih jih ima že za več vagonov. Rusija je naročila deset vagonov konzerviranega govejega mesa.

London, 10. januarja. Japonska ni zadovoljna z ruskim odgovorom, vendar ne bo stavila ultimata ali prekinila pogajanj, temuče hoče še enkrat poskusiti mirnim potom pregovoriti Rusijo, preden zgrabi za orožje. Pogajanja se bodo vršila najbrž par tednov; bati se je vendar, da se začne že med tem časom kršiti mir.

New-York, 9. januarja. Nekateri odločilni ameriški listi predlagajo, naj se izroči rusko-japonska zadeva mirovnemu razsodišču v Haagu. Predsednik Roosevelt je izjavil odločno, da se ne mara vtikati v zadevo ter odklanja vsako posredovanje.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. Goricah. Zalostno smo pričeli pri nas novo leto, kajti oni veliki gospod iz farovža so nam jeli vodo kaliti. Zavedni Slovenci smo, zato imamo bralno društvo — pa še celo katoliško. — Torej, kakor nam kaže naslov, moral

LISTEK.

Petar Svačić.

Opera v dveh dejanjih s prologom, intermezom in epilgom. — Libreto napisal dr. Trnoplesar, ugalsbil Josip Mandić.

Jutri se poje na slovenskem odru izvirna hrvatska opera »Petar Svačić«, katero je ugalsbil mladi, a velenadarjeni hrvatski skladatelj Josip Mandić.

Ta opera je prvo večje glasbeno delo, s katerim stopa mladi glasbenik pred slovensko in hrvatsko javnost. Z ozirom na to, kakor zlasti z ozirom na dejstva, da je libreto te opere, katerega je napisal poznati hrvatski pesnik dr. Trnoplesar, povzet iz hrvatske slavne prošlosti, vzbuja ta opera ne samo v Ljubljani, kjer bo se prvič uprizorila, ampak tudi po vsem Hrvatskem veliko zanimanje. Zlasti pričakujejo na Hrvatskem z napeto pozornostjo, kako se bo izrekla slovenska javnost o prvenec mladega, komaj dvajsetletnega hrvatskega umetnika, kateremu je slovenska Talija gostoljubno otvorila svoj dom in ga sprejela pod svoje okrilje v času, ko mu doma na Hrvatskem niso mogli — in morda ako bi mogli, bi tudi ne hoteli — odpreti muzin domači hram. In le nekaj drugega je, kar vzbuja vsepovsodi občno pozornost in zanimanje!

Nekaj nenavadnega je to. Mladenčić, — Mandić je rojen l. 1883 v Trstu — ki se je jedva otresel prahu šolskih klop in ki je jedva odložil učne knjige iz rok, stopa pred javnost z velikim delom, ki naj bo na višku glasbene umetnosti. Nam Jugoslovanom, ki smo bili doslej navajeni, da so se nam predstavljali naši domači umetniki šele v krepki moški dobi, se nam zdi korak mladega skladatelja, stopiti odločno v svet in ga primorati k spoštovanju in mu izsiliti ugled, nenavaden in drzovit. Kakšni filistri smo mi! Ali so samo zreli možje talentirani in nadarjeni, ali morejo samo taki uplivati s svojim umom na javnost in si izvojevati spoštovanje in ugled?! Kako abotno mnenje je to! Krepka samozavest, živa vera v samega sebe in v moč svoje nadarjenosti in umetnosti, zaupanje v svoje duševne sile vodi tudi mladeniča k zmagi.

Opera »Petar Svačić« je razdeljena v dve dejanji s prologom in epilgom, med prvim in drugim dejanjem pa je intermezzo, ki nam predočuje — kraljičin san.

Libreto je povzet, kakor smo že omenili, iz hrvatske zgodovine in slika junaške boje hrvatskih junakov za svobodo in samostalnost hrvatske domovine, ko je po smrti kraljev Dimitrija Zvonimira in Stjepana iz rodu Krešimirovičev navalil ogrski kralj Koloman na Hr-

vatsko, da si jo podvrže in zarobi. V libretu, katerega ozadje je torej docela zgodovinsko, se nam predočuje propad hrvatskega kraljestva in junaška smrt zadnjega kralja hrvatske krvi — Petra Svačića.

V prologu nastopi narodni goslar in opeva tužno usodo domovine, upropastene po krivdi njenih rodni sinov, ter končuje z vzklikom: »Rode, rode! Zar ti do slodode — i do časti stalo toli malo?« V tem prologu je na kratko označen ves zadržaj opere.

V prvem dejanju, ki se vrši na kraljevem dvoru, vidimo kraljico, ki je vsa blažena in srečna, da je napočil težko pričakovani dan, da bo njen soprog kronan kraljem hrvatskim. Nastopi kralj Peter Svačić, potr, zlovoljen, zamišljen in otožen. Imel je težke, hude sanje. V sanjah je videl, da je preplavljen domovino sovražnik, Hrvatje so položili meč in bojno kopje in mu pomagajo rušiti dvorce staroslavni svojih kraljev. Kraljica ga uteši, da so sanje le pene, ki se nikdar ne uresničijo, in kralj postane zopet vesel, zaupno zroč v temno bodočnost. Vera v boljšo bodočnost se mu še bolj ukrepi, ko mu vojskovodja Vuk obudi spomin na številne bitke, v katerih je izvojeval svoji domovini slavno zmago.

Trdno zaupajoč v končno zmago svete domovinske stvari odide Peter s

kraljico v svečanostno dvorano, da mu polože slovesno na glavo krono Zvonimirovo in ga proglase kraljem. Peter priseže verno čuvati prava hrvatskega naroda in velikaši ga priznajo, obljubijo mu zvestobo, za svojega kralja. Pred kraljevo palačo peva narod. Ko se odpravlja kralj v cerkev k zahvalni daritvi, mahoma potihne petje, iz daljine se začuje ropotanje bobnov in ženket bojnega orožja. V istem hipu plane v dvorano sel, ki javi, da je ogrski kralj Koloman prekoračil mejo in da že pustoši Hrvatsko z ognjem in mečem. Kralj Peter potegne meč in po dvorani zadoni navdušena bojna pesem: »Na noge, vodje, na noge, rode, lati se koplja, pograbi mač, Tko će da ruši hram nam svobode, gorde i grozne mora nas nači!«

Prvemu dejanju sledi kratek intermezzo, ki nam prikazuje kraljičin san. Kraljica gleda v sanjah bojno polje, na katerem umira premagani kralj Peter. Približa se mu krasna vila — vila Hrvatca, mu ljubi lice in krvave rane in mu položi na glavo lovorjev venec. Nekaj zašumi, vila krične in izgine s hrvatsko trobojnico v roki, v ozadju pa se pokaže mrkla podoba kralja Kolomana.

V drugem dejanju nastopi Djed Hrvata. Na holmcu v bližini bojišča stoji in gleda na ljut boj, ki ga bije

kralj Peter s sovragom. Bojna zmaga se že nagiba na stran Hrvatov. Pristopi kraljica in pripoveduje strašne svoje sanje: da je Peter pal in da je Hrvatsko zarobil Oger Koloman. Djed jo tolaži, kraljica se popne na bližnji holmek in divje zakriče. Hrvatje beže na celi črti in med begunci je tudi vojskovodja Vuk. Zadnji begunci prineso umirajočega kralja Petra, katerega so oholemu Ogru izdali lastni hrvatski velikaši. V naročju kraljice, s poslednjim vzdihom »Rode, rode! zar ti de slobode i do časti stalo toli malo« umre Peter Svačić — zadnji narodni kralj hrvatski.

V epilogu oplakuje narodni goslar ob mrtvem Svačiću tužno usodo hrvatske domovine, proklinja sramotno izdajstvo in prorokuje Hrvatski lepšo, krasnejšo bodočnost.

To sliko in intermezzo je spisal in uprizoril Lev Obradović.

Glavno ulogo Petra Svačića poje g. Orželski, kraljico igra g. Skalo, Djeda Hrvata g. Pestkowski, Vuka g. Angeli, kraljičino dvorkinjo gđ. Glivarčeva, najmlajšega poglavarja g. Lang in upravitelja ceremonij g. Betetto.

Kakor se nam zatrjuje, bo ta opera nudila izreden glasbeni užitek in bo uprizorjena toli sijajno, kakor doslej še ni ena opera v Ljubljani.

ga je ustanoviti — pobožen katoliški mož. In res! Vsa čast mu! A našemu gospodu to ni prav, ne ugaja mu samo naslov katoliški, ampak tudi udje morajo biti strogo katoliški — tercijski. Bilo je tretji dan po Novem letu, ko je nameravalo imeti naše bralno društvo občni zbor. In gospod Škamlec so imeli hitro svoj nos zraven, ter zbirali že dolgo mladeniško in deklisko zvezo. V nedeljo so oznanili s prižnice, da ima zveza svoj občni zbor — a da tudi drugi smejo priti. No lepa reč — kar brž v svoj koš. Kaj mislite, gospod kaplan, da vam je naše bralno društvo prinesla kaka botra h krstu, da je bote kar s prižnice v zvezo prekrstili. No, malo ste se zmotili, pa vam je odpuščeno, ker to tako ni sad vaše puble glave, ampak k temu vam je pripomogel Gomilek, oni slavni zvezin odborik od Sv. Benedikta. Na vaše povabilo je prišel k nam razburjat s svojim suloparnim govorjenjem naše žirve. Veste kaj, tega vam pa ne odpuščimo — ne pa ne. Sedaj se pa ozrimo na gospoda govornika. Skoraj dve uri je govoril in nič povedal. Onim devičicam, ki nosijo znamenje Marijine družbe na prsih, je razkladal, kako naj lepo živijo, da bodo — njemu — in Bogu dopadle in na bralno društvo se je le redkokdaj spomnil. Oh ubogi poslušalci, kako so krenčili obraze, ko so morali poslušati to čenčo. In eden, ki je nekoč že študiral kemijo, je vzdihnil — sulfur, — a gospod je čenčal dalje. Pa to je še bila nesreča, da ga nihče ni hotel rad poslušati, da je moral na vso moč vpiti. Naj le vpije, naj kriči tam doli v oni grapi, kjer kaplanje, k nam ne bo hodil kaše mešat, drugače bomo enkrat njemu in njegovim šestim spremljevalcem iz Marijine družbe pokazali pot, koder se pride najbližje nazaj. Sicer pa ne bo ravno veliko opravi, kajti večina tako pozna te črne gospode, posebno pa tisti, ki ne držijo vedno samo »Slovenskega Gospodarja« v rokah, ampak čitajo radi tudi »Domovino« ter dobijo — po pregrešnih rokah — kakor pravijo, tudi »Slovenski Narod«. Da se pa naš gospod kaplan Škamlec ne bodo preveč jezili, in da se Gomileku ne razlije žolč, hočem končati ter se ob priliki zopet oglasiti, ko bodo preveč raztezali svoje perutnice! Samo to si naj zapomnijo, da nimajo našega, že tako katoliškega bralnega društva nič tercijskosti, ampak naj se lepo skrijejo s svojo zvezo v zakristijo ter ji tam razkladajo svoje bedarije. — Pa brez zamere!

Eden, ki je poslušal.

Iz selške doline. V naši dolini je nastal zopet živahen promet. Neprestano gredo sani po dolini gori in doli. Kakor znano, se prevažajo po naši dolini potrebne stvari za gradnjo bohinske železnice. Sedaj največ vozijo cement v sodčkih po 200 kg. Poprej so vozili večinoma Poljaki in Tolminci. Sedaj pa, ko je dober sninec, vozijo tudi kmetje iz loške okolice in iz selške doline. Vozijo do Podrožja eno uro naprej od Zali-loga. Poprej so imeli po 1 K od 100 kilogramov, sedaj pa dobe samo po 80 h; baje zato, ker je dosti voznikov. V železniki so pokopali ta teden c. kr. poštarico gospo Demšar. Bil je jako lep pogreb, katerega so se vdeležili mnogi zunanji prijatelji in znanci rajne gospe. Pred hišo, v cerkvi in na grobu je pel zbor bralnega društva v železniki, pomnožen z nekaterimi zunanjimi pevci. Blag spomin rajni gospe, ki je bila velika dobrotnica revežev! V Selcih se je vršil na Novega leta dan občni zbor bralnega in pevskega društva »Ratitovec«. Odbor je ostal isti pod predsedstvom gospoda Fr. Tavčarja. Blagajnikom je izvoljen gosp. Peter Šmid namesto odstopivšega gospoda Frana Šmida, kateremu se je izrekla priročna zahvala za njegovo požrtvovalno delo. Bralno in pevsko društvo vrlo napreduje v vsakem oziru. Svojo življensko meč pokazalo je 8 septembra pretečenega leta o 25 letnici obstanka. Na Stefanov dan priredilo je društvo »Stefanov večer«, ki se je obnesel nenavadno dobro. Pri nenavadno veliki vdeležbi je pel društveni mešani in moški zbor lepe slovenske pesmi. Tombola je donesla lepe dohodke, šaljiva pošta in metanje koriandoli pa mnogo zabave.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. januarja.

— **Osebnost.** Deželni predsednik baron Hein se je včeraj predpolodne odpeljal na Dunaj.

— **Socialdemokratski shod v »Katoliškem domu«.** Na Šusteršiču Krekovem shodu na starem strelišču so pobožne device sv. Nikolaja iz tobačne tovarne socialnim demokratom s krikom in vikom zabranile, da niso mogli na izvajanje dr. Šusteršiča in dr. Kreka odgovoriti

tako, kakor so nameravali. In ko so si potem s silo izvojevali svobodno besedo, sta ta katoliška junaka ušla odgovoru z brzonogim begom. Da bi pa ne ostali dolžni odgovora tema dvema ljudskima osrečevalteljema, so sklicali socialni demokrati včeraj dopoldne v »Katoliškem domu« ljudski shod, na katerem bi se naj razpravljalo o dr. Šusteršičevi politiki in o razmerju dr. Kreka k delavstvu, zlasti k delavstvu ljubljanske tobačne tovarne. Na ta shod so socialisti pisмено in osebno povabili tudi omenjena dva gospoda, ki pa iz lahkomisljivih razlogov seveda — nista prišla. Pač pa sta poskrbela za to, da bi se njima skrajno neprijetni socialnodemokratski shod ne mogel vršiti, ali da bi bil vsaj razglašen. V tovrstno si krščanski socialisti poskrbeli — na kak način, ne ve nihče — ključ k zborovalni dvorani in četa rožnovenskih amaconk jo je zasedla že zjutraj na vse zgodaj. Pravijo, da se je Gostinčar že v soboto postavil po tobačni tovarni, se bahal, da ima on ključ do socialnodemokratske zborovalne dvorane in bodril zarjavele device rožnega venca, pa brez — venca, da se naj mnogoštevilno udeležijo shoda. In res, ko je krčmar šel prirediteljem shoda odpirat vrata dvorane, jih je našel odprta in po dvorani so ponosno in zmagonosno šetale junaške amaconke sv. Mihela, proslule zaščitnice svojih ljubljencev Kreka in Šusteršiča na starem strelišču. No, socialni demokrati se jih niso ustrašili, potisnili so jih deloma v kot, deloma pa jih iztisnili iz dvorane. Vse to se je izvršilo popolnoma mirno. Ko je pa sodrug Kordelič otvoril shod, je nastal v zadnjem kotu dvorane, kjer so čepeli devičarji in device, ki se bore pod nadan-gelskim praporom, silen vrišč in hripavi deviški glasovi so venomer hreščali »živio Krek, živio Šusteršič«. Ker le ni hotelo biti miru, je predsednik shoda Kordelič posegel po radikalnem, a vspešnem sredstvu — ukazal je pobožne amaconke z njihovimi pomagači vred iztirati iz dvorane. Na hip je nastala tišina. Potem pa so zašumela ženska krila, slišale so se pridrušene psovke, pokanje palic in dežnikov — sicer pa vse tiho. Šele ko je dvignil močan socialni demokrat neko posebno trdovratno amaconko, ki se ni hotela umakniti, a stolom vred kvišku in jo nesel kakor M. ter božjo v tronu iz dvorane, je nastal velik smeh in krohot. Nato pa je nastal mir in zavlada la je splošna tišina, da je mogel Linhart pričeti s svojim govorom o Šusteršiču in Krekovi politiki. Linhart je znal kot dober ljudski govornik in poznato je, da si nikdar ne maši ust, kadar je treba komu par gorkih zalutati v obraz. Tudi včeraj je govoril prav jasno in odkrito in priznati je treba, da so vse puščice, katere je naperil proti Kreku in Šusteršiču, dobro zadele in tudi sedele. Šusteršiča in Kreka je imenoval izdajalce slovenskega naroda, njihju pristaje pa stranko lopovov. Za nas je zanimiva samo sodba socialnih demokratov o Šusteršičevem delovanju v državnem in deželnem zboru. Linhart je rekel, da Šusteršič ni v državnem zboru ničesar storil, dasi se usti, kako deluje v prid ljudstva zlasti na Dunaju. Naravnost uničujoča pa je bila njegova sodba o obstrukciji v deželnem zboru. Šusteršič ne dela v deželnem zboru ničesar drugega, nego da psuje liberalce; njegova zahteva po splošni in enaki volilni pravici je samo komedija, a katero bi rad ljudstvo prevaril in njegov boj za njo je samo falsifikacija javnega mnjenja in hinavstvo. Ob koncu svojega govora je Linhart naglašal, da morajo socialni demokrati sprejeti kot glavno točko v svoj program neizprosno borbo proti klerikalizmu. To so prav lepe besede! Toda dokler bodo socialni demokrati v isti sapi kakor klerikalce tudi napadali napredno stranko, ki je vendar najneisprosnejša bojovnica proti klerikalizmu zjajo, dokler se bodo vezali s klerikalci, mi ne verjamemo, da bi bile Linhartove besede resne. Lin-

hartu je hotel odgovorjati neki mladidi Puhar — baje iz »Katoliške tiskarne«, pa se je grozno blamiral. Ali ni Šusteršič našel drugega boljšega zagovornika, kakor takega fanteta, ki bi pravzaprav nihi ne smel prisostvovati političnemu shodu. Ko sta še govorila socialna demokrata Tokan in Pišov in se je sprejela resolucija, v kateri se najodločneje obsoja delovanje dr. Šusteršiča in dr. Kreka in se jima izreka nezaupnica, je predsednik Kordelič v polnem miru zaključil shod. Na Turjaškem trgu pa so čakale na socialne demokrate razljučene cigarice in krščanski socialci in gotovo bi prišlo do hudega spopada, ako bi tega ne preprečili številno navzoči redarji.

— **Kričeče posledice** pomanjkanja kranjskega učiteljstva. Ni še dolgo tega, odkar je bil začasno nastavljen na deški petrazrednici v Škofji Loki neki kapucin, že se nam ponuja drugo enako žalostno dejstvo, da moramo poročati iz istega šolskega okraja o nekem podobnem slučaju. V Velesovem pri Kranju je namreč vsled smrti bivšega ondotnega učitelja izpraznjeno učno mesto, kamor je posadila šolska oblast tamkajšnjega župnika g. Josipa Brešarja, ki je vsem še dobro v spominu izza rajnkega konsumnega društva v Ribnici. Da se ta mož ne razume prav nič na zadržništvo, o tem bi vedeli mnogo povedati zlasti tisti, ki so bili denarno hudo prizadeti ob polomu ribniškega konsuma, da pa nima manjšega pojma o kaki pedagogiki, o tem je bržkone najbolj prepričan sam, če pa še ni, pa mu to lahko zaupno ter prav prijateljsko pove in razloži dobrepoljski konsumar Jaklič. Če hoče nameščati naša šolska oblast take šušmarje — in takih slučajev je pri nas že več kot preveč — potem so živeli zastoj s svojimi velikimi deli vsi slavni pedagogi, potem ni treba učiteljskih odveč so potem seveda vse znanstvene pedagoške razprave, odveč vsak nadzornik. Le tako naprej! Šusteršičevemu izreku, da je šola prokletstvo za ljudstvo, se tako umetno gladi pot do gotovega uresničenja!

— **Iz učiteljskih krogov** se nam piše: Britke čase imamo sedaj učitelji na Kranjskem. Klerikalci nam ne privoščijo zvišanja naših dninarskih plač, a merodajni faktorji nam zadržujejo z velikim trudom zaslužene nagrade za pouk v neobligatnih predmetih. Skoraj končamo prvo poluletje novega šolskega leta, toda računov za 1902/3. nam še niso poravnali. — Neumljivo nam je, zakaj se ne nakažejo nagrade za pouk v kmetijstvu, v deških ročnih delih, oziroma tudi ženskih ročnih delih (pomožnim učiteljicam). Verjemite gospodje, da tudi tukaj velja izrek: »kdor dà hitro, dà dvakrat«. — Vsi veste v kakih razmerah živimo! Tudi mi spadamo v eno vrsto gospodarjev, ki imajo ob novem letu mnogo izvenrednih stroškov, toda čakati nas puste s prejemki, da imamo bolj skrbipolne dneve. Vsak delavec je vreden svojega plačila, ki se mu pač dà takoj po završenem delu, a ljudski učitelji bomo pa — ker po zaslugi »ljudskih osrečevalteljev« druge imovine ne bomo imeli — postavljali pričakovane nagrade — v testament.

— **Šola pri Sv. Jakobu na Koroškem**, ta edina slovenska šola v celi koroški deželi, je sedaj tudi uničena. Naučno ministrstvo je odbilo rekurs občinskega odbora in potrdilo sklep deželnega šolskega sveta, s katerim se ta šola razdeli. Vsakemu, kdor se zanima za javne stvari, je znana zgodovina te šole. Po dolgoletnih bojih, šele po velikanskih naporih se je posrežilo izvojevati slovensko ljudsko petrazrednico v Št. Jakobu. Ta slovenska šola je bila Nemcem in nemškimi oblastnikom vedno trn v peti in preganjali so jo z vsem sovraštvom. Z nasiljem in z zvijačami so dosegli, da so razne kukavice prosile, naj se šola razdeli in koroški deželni šolski svet je temu seveda s radostjo ustreget. Lansko leto je odredil, da

se šola razdeli na slovensko dvorazrednico in na »utrakvistično«, ki pa ne bo drugega, kakor nemška. Obč. odbor v Št. Jakobu se je proti temu pritožil na ministrstvo. Nemške atanke so napele vse sile, da preprečijo ugodno razsodbo. Upregle so celo železniško stavbno vodstvo, da je peticijsiralo za uničenje cvetoče slovenske šole. Ministrstvo je meseca septembra sistiralo razdelitev šole za toliko časa, da bo rekurs rešen, sedaj pa je, kdo ve po kakih vplivih, pogazilo pravico in zakon in potrdilo sklep deželnega šolskega sveta. S tem so koroški Slovenci izgubili edino slovensko šolo na Koroškem.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri je premiera Mandičeve opere »Peter Svačić«, za katero se kaže največje zanimanje. Oglašeni je mnogo gostov iz Zagreba, Trsta, Pazna i. dr. Včeraj, danes in jutri so bile in bodo skušnje. Libretto je dobili v knjigotrdnicah v hrvaškem jeziku. Pri operi sodeluje vse operni ensemble in člani drame.

— **Slovensko gledališče.** Emerson je pisal o lordu Chathanu, da, kadar ga je slišal govoriti, je imel vselej občutek, da so v njegovih besedah skrite posebne lepote in posebne misli. Ta občutek je imel Emerson tudi takrat, če je lord Chathan govoril o navadnih rečeh: besede in akcenti so razodevali izrednost tega moža. Kadar čitam kako Cankarjevo delo, vselej se spominjam tega Emersonovega izreka. Tudi taki Cankarjevi spisi, s katerimi se kritični razum ne more sprijazniti, narede name velik utis. Razmišljal sem že večkrat, kaj da provzroči ta utis, ali na jasnem še danes nisem. Večkrat se mi pri čitanju Cankarja zdi, kakor bi bil videl nekaj nevidnega; ne to, kar Cankar pove, nego tisti čar, ki izhaja iz njegovih spisov, me prevzame. »Stimmung« — to je menda najprimernejša beseda za označenje Cankarjevega vpliva na čitatelja. To zna obuditi tako, kakor nihče drugi in nihče se tega vpliva ne more ubraniti. V »Grehu« je na primer na sedmih »Zvonovih« straneh popisano, kako je neka kmetška klada mačka ob tla metala — in vendar, naj se je čitatelj pozneje tudi jezil, pretreslo ga je vendar in vzbudilo v njegovi duši tajinstvena čustva. Cankar ima pač poseben dar, videti in izražati izredne nuanse notranjega in zunanjega življenja in ubirati harmonije v naših srcih, ki jih še nismo čuli. Poglavitna pomoč pri tem mu je jezik. Tako kakor Cankar ne zna noben drugi pisatelj slovenski pisati. Kar skušajo drugi doseči z izbranimi, redkimi besedami in pestrimi perijodami, izvedenimi z veliko umetnostjo, to in še več doseže Cankar z največjo preprostostjo. Zdi se mi, kakor da je Cankar povrnil po dolgi rabi obilnim in odrgnim besedam nekdanjo moč, nekdanji pomen in da imajo pri njem blek, kakor bi ne bile še nikdar rabljene. »Kralj na Betajnovi« ima ravno tiste lastnosti, kakor vsa druga Cankarjeva dela. Igra se polasti poslušalca, ga drži in četudi se razum upira temu podjarmljenju, se mu vendar ne more odtegniti. Razpoloženje, v katero spravi Cankar poslušalca, je močnejše, kakor razum. »Kralj na Betajnovi« kaže še jasneje kakor druga Cankarjeva dela, da je Cankar ne le hodil v šolo pri Ibsenu in Maeterlincku, nego da je z njima in artibus v krvnem sorodstvu. Kakor Ibsen v »Družabnih stebrih«, tako je hotel Cankar v »Kralju na Betajnovi« pokazati, da so ljudje, ki so kaj dosegli lažnivi, hinavski, brezsrčni, gnili in podli in da sme človek, ki ima denar in srčnost, storiti vse, kar hoče, da sme ropati in celo ubijati in ljudje vendar ne verjamejo, da bi bil kriv, niti tedaj, če priča vse proti njemu. Ne bom se s Cankarjem prerekal, če je ta njegov nazor opravičen ali ne. Cankar je naslikal v dramci celogalerijo takih ljudi, deloma z neodoljivo življenjsko resničnostjo. Kantor je ropar in motilec in vendar se mu vse ukloni. Ali verjetno in prepričevalno tega Cankar ni izpeljal. Njegova drama ni vrsta dejanj, ki se logično razvijajo iz ekspozicije, nego vrsta prizorov, ki spravijo poslušalca sicer v razpoloženje, da jih umeje in jim sledi z drhtenjem, ki pa niso logično in psihološko utemeljeni. V življenju je marsikaj mogoče, kar na odru ni verjetno, a vse, kar pride na oder, mora biti verjetno. V Cankarjevi drami pa je polno neverjetnosti. Neverjetna je sugestija, da poteka Kantor, kako je svojega brata umoril, neverjetno je, da se Kantor odloči Maska ubiti in da more ta uboj izvršiti, neverjetno je, da vse valje vsem slutnjam le ne spozna,

da je Kantor morilec, niti sodnik, kateremu Kantor svoje dejanje prizna. Tudi to priznanje je neverjetno, ker ni utemeljeno. Vsi vsem tem neverjetnostim in tehničkim nedostatom, vliče slabemu psihološkemu utemeljenju, pa je »Kralj na Betajnovi« napravil mogočen utis na občinstvo, ker so skoro vsi značaji interesantni, ker so pravi ljudje, vzeti iz življenja, ker so vrisani s krepkimi konturami, ker je kranjski malomeštni milij izborni pogoden, in pa ker ima Cankar izredni talent, da se polasti poslušalca in ga prisili, da mu sledi. Vsepeh Cankarjeve drame je bil velik in resničen, in naj so si tudi mnjenja močno nasprotna, to priznajo vsi, da je igra nekaj posebnega, čemur ni odreči velike vrednosti. — Da je igra dosegla ta vseh, k temu je igralsko oboje mnogo pripomoglo. Morda se igralci niso še nikdar za nobeno izborno igro tako zavzeli, kakor za to. Vsi so igrali brez tradicionalnih igralških okrasov, naravno in karakteriistično. Gosp. Lier je kmetškega okrutneža Kantorja dosledno izvedel. Uloga ni lahka, prav zaradi mnogih neverjetnosti tega značaja. Kolikor se je dalo, je g. Lier vse te neverjetnosti prikril tako, da jih mnogi niti opazili niso. Najinteresantnejši značaj v igri je Maks. Cankar ga je karakteriziral s posebno ljubeznijo in g. Boleška ga je igral tako dobro, da bolje ni mogoče. Uloga Franke je skrajno nehalna, a gosp. Ruckova jo je znala tako izvesti, da je prišla do popolne veljave. Tudi gđ. Kreisova je imela kot Nina najlepši uspeh, istotako g. Verovšek kot župnik. Priznanje gre tudi gospe Danilovi, gospe Lierovi, g. Čonakemu in g. Dragutinuviču, g. Nučiču in drugim. Nina, župnik, Hana in Krnec so jako srečno in duhovito izvedeni značaji. Občinstvo je svojemu oduševljenju dajalo duška z burnim ploskanjem in klicalo pisatelja na oder, a Cankar se ni odzval. Posebno navdušeno je bilo priznanje po prvem dejanju, ki je tudi najdovršeneje in najslajnejši dokaz, kako velik talent je Cankar.

— **Pevski zbor »Glasbene Matice«.** Ker jo g. koncertni vodja Hubad zopet prevzel pouk v »Glasbeni Matici«, pričinja tudi s pevskega zborom redne vaje in sicer prihodnje sredo, dne 13. januarja ob pol 6. uri za ženski zbor, ob 8. uri za moški zbor. »Glasbena Matica«, vabi vse čestite dame in gospe pevskega zbora, da se iznova posvetijo lepi pevski umetnosti, da se pevski zbor skoraj zopet javno pokaže v znani in priznani svoji vrlini. Prihodnji koncert bo pravi slovenski koncert, sestojč iz najboljših skladb domačih umetnikov.

— **Predavanje v »Splošnem slov. ženskem društvu«.** Gosp. dr. Triller si je izbral za sinočno predavanje predmet, ki bi vsaj moral biti v naši dobi najaktualnejši. »Pravica do dela« je glavni nauk sociologije. Pradavatelj pa je tudi razmotrival to vprašanje pred mnogostevilnimi poslušalkami in poslušalci tako temeljito, navajal toliko zgodovinskih podatkov in citatov raznih dob in državnikov, da se je videlo, kako vsestransko je proučil socialno slostvo. V uvodu je navajal, da je boj človeštva za obstoj star kakor človeštvo samo. Potem je primerjal položaj revnih in brezdelnih sedaj in v starem veku. Kaj je delo? Delo je vse, in brez dela ni ničesar. Ko si je človek zaslužil sočloveka, mu je narasla tudi dolžnost za njegovo preživljenje. Dolžnost do dela uči že sv. pismo: »V potu svojega obraza si boš kruh služil.« Prvi pojav pravice do dela najdemo v atenski državi, ki je sama skrbela za življenje in vzgojo otrok. Nasprotno pa se je zdelo Rimljanom delo poniževalno; pri njih je sužen reprezentoval kapital. Konstantin Veliki je vpeljal preskrbo revežev, a prva je bila vendar Francoska, ki je pod kraljem Ludvikom XVI. uveljavila pravico do dela, ko je Robespierre izrekel leta 1789 preroške besede v tem smislu. Ostalo pa je vse v besedah vsled neprestanih vojsk. Leta 1848 je stoprv vzplamela človeška duša in vstali so prvoborniki za pravico do dela. Najznamenitejša besede pa je izgovoril Bismarck 9. aprila 1884 v pruskem državnem zboru, češ, da je država dolžna preskrbeti delo zdravemu in delavnemu človeku, ki bi rad delal, a dela ne dobi. Delo, dokler je človek zdrav in krepak, onemoglemu in staremu pa primerno preskrbo, to je bilo jedro Bismarckovih besed. Slepa je država, ki misli deliti milosti, kjer ima dolžnost. Konja si mora država kupiti, moža pa si vzame s silo. Krivična pa je tudi vera in cerkvena družba, ki obeta človeku zadoščenje šele na drugem svetu. — Predavatelj se je občinstvo za poljudno razpravo navdušeno zahvaljevalo s ploskanjem. Ženskem društvu pa

— **Slovensko pisateljsko podporno društvo v Ljubljani** priredi v proslavo sedemdesetletnice svojega častnega člana in bivšega predsednika dr. Josipa Vošnjaka dne 20. januarja v mali čitalniški dvorani slavnostni večer. Spored: 1. Govor društvenega predsednika 2. Predavanje dr. Vošnjaka: Spomini na Ljubljano. Iz prijaznosti sodeluje pevsko društvo »Slavec« in društvena godba.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** (ne pevsko društvo) »Lira«, kot se je svoječasnno pomotoma poročalo) priredi v nedeljo dne 17. progina ob 7. uri zvečer pod vodstvom g. E. Adamiča koncert, pri katerem sodelujejo v mešanem zboru iz prijaznosti gg. Liraši. Spored obsega štiri mešane in dva ženska zbora. Sleđnja dva spremlja na glasovirju g. Ivan Bezeg. Večina proizvajajočih skladb je vzetih iz muzikalnega zbornika »Novi akordia«, kateri pod uredništvom zaslužnega skladatelja dr. Gojmira Kreka vrlo častno napreduje ter se kot edini list svoje stroke v Slovencih osobito trudi med našim narodom vzbuditi zanimanje za moderno glasbo in petje. In baš ta koncert je v prvi vrsti namenjen v sicer skromnem okvirju pokazati velik napredek glasbene umetnosti v našem malem narodu, odkar je prišla izhajati veleugledna muzikalna revija »Novi akordia«. Gosp. Adamiču, kot vzornemu ter vestnemu pevovodji smo dolžni največ zahvale in priznanj, ker se je lotil v svoji brezprimerni požrtvovalnostimučnega posla v doglednem času oživiti ter vsposobiti za prirejanje koncertov vztrajni in marljivi ženski zbor ter ga tako izvežbati, da smemo biti v istini ponosni nanj. Na sporedu se nahajajo novejšje kompozicije priznanih naših skladateljev Gerbiča, dr. G. Kreka, Foersterja in E. Adamiča. Največ presenečenja utegne vzbuditi dejstvo, da se izvaja na koncertu prekrasen, a zelo težaven zbor deklet iz Čajkovskega opere »Onjegin«, ki tvori gotovo najbriljantnejšo točko pevskega sporeda. Odlični pianist in učitelj »Glasbene Matice g. Jos. Prochazka« se je prijazno odzval povabilu ter zagotovil svoje sodelovanje pri koncertu s prednašanjem izbranih glabsenih biserov svetovnoznanih umetnikov Dvoraka, Smetane in Liszta. Eno točko glasbenega sporeda prevzmeta gg. Špalek in Adamič za gosli odnosno za klavir. Prohajati nameravata divno balado I. Prochazke. Koncert bode torej spričo raznovrstnega sporeda nudil občinstvu najlepši umetniški užitek. Iz tega razloga se tudi nađejamo, da bode meščanstvo pri koncertu častno zastopano, ker s tem bode pokazalo, da ima čut in zmisel za slične, žalibog le preredeke prireditve. Ženskem zboru in njegovemu pevovodju vsa čast! T—v.

— **Naročba na »Ilustrirani centralni register za varstvene znamke«**. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo »Ilustrirani centralni register za varstvene znamke« tudi v letu 1904 izdalo in sicer skupni, ki obsega vseh 6 skupin in pa posebni, ki obsega skupino I (kovine, kovinsko blago, orodje). Cena za skupni register je določena na 48 K; za pol leta 24 K; za četrta leta 12 K; za posebno izdajo skupine I. pa na 15 K. Ta posebna izdaja pa izide le, če se ogласi najmanj 50 naročnikov. Register izhaja v mesečnih zvezkih. Ogласila na naročbo in denar je poslati na c. kr. dvorno in državno tiskarno na Dunaju (Wien III. Rennweg 16).

— **»Slovenski trgovski klub« v Mariboru** ravnokar raz pošilja okrožnice, s katerimi vabi na svoj prvi slovenski trgovski ples v Mariboru, ki se vrši dne 7. svečana 1904 (in ne 8., kakor je bilo pomotoma naznanjeno). V teh okrožnicah slika trgovski stan, ki je v mali izjemi skoro ves v nemčurskem taboru in to ne le v mestu Mariboru, marveč tudi na deželi si pridobiva nemčursko trgovstvo od dne do dne več pripadnikov. Velepomembno je čitati med drugim v okrožnici tudi sledeče: »Skraini čas je, da se združimo in da začnemo skupno delovati proti nakanam našega nasprotnika, ki nas hoče za vselej ugonobiti. Zato vabi in pozivlje imenovani klub vse narodnjake, naj prikačijo klubu na pomoč in ga blagovolje podpirati v njegovem delovanju. Klubov namen je, pri naznanjenem plesu seznaniti vse somišljenike in prijatelje narodnega trgovstva in si tako pridobiti in osigurati ožjo zvezo in naklonjenost pri vseh Slovencih.

— Pripomniti je še, da se porabi eventualni čisti dobiček plesa za fond in ustanovitve slovenskega trgovskega društva.

skega in obrtnega društva v Mariboru. Zato kliče »Slovenski trgovski klub«. »Slovinci, na svidenje dne 7. svečana t. l. v mariborskem »Narodnem domu« pri prvem slovenskem trgovskem plešu!«

— **Pri zgradbi škofovih zavodov** v Št. Vidu se je 9. t. m. ponesrečil delavec Anton Gall. Gall je kopal rov za kanal in se je nanj vsula debela plast zemlje, da je bil hudo poškodovan. Prepeljali so ga v deželno bolnico. Pri škofovih zavodih se je v kratkem času prigodilo toliko nesreč, da bi se dalo zares sklepati, da škofa ne spremlja — blagoslov božji pri njegovih podjetjih.

— **Mladi vozniki.** Deželna vlada je z ozirom na to, da se rabijo za voznike tudi dečki pod 14 leti, opozorila vsa županstva po deželi, da naj prebivalstvo poučé, kako nevarno je, ako se rabijo otroci za voznike, in gledajo na to, da se ta slaba navada opusti.

— **2160 kron je izgubil** hlapec Ivan Gasperlin po domače Vrbanov iz Gmajnce 5. t. m. v Kamniku, ko je šel s kolodvora v mesto. Gasperlin je dvignil ta denar istega dne v hranilnici v Ljubljani in ga je imel spravljene v pisemskem kuvertu v žepu. Ker je bil isti dan v Kamniku sejem, se sumi, da je denar našel kak tuji sejmár.

— **Mednarodna panorama** nas vodi ta teden po junaški Črni gori. Znamenita so ta tla za vsakega Slovana, ker so takorekoč prepojena s slovansko krvjo. Pa tudi za oko lepe kraje zakrivajo krašna tla. Bujno zelene dolince z južnim sadjem izgledajo kakor zelenice v pušči, kajti ostali svet pokriva skalovje. Čez reke se vzpenjajo še ponekod turški mostovi, a najvažnejše kraje veže s Cetinjem udobna cesta. »Prestolnica je seveda skromna, le knežji dvor in Danilov grad sta nekoliko znamenitejši zgradbi. Vsekakor pa je Črna gora najzanimivejši kos slovanskega sveta, zato bi si jo naj vsak Slovenec vsaj v panorami ogledal. — Prihodnji teden bo razstavljena zlata bogata Kalifornija.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1) Rade Ribar iz Mrzelge polja in Dane Kalan iz Udbina, delavca pri železniškemu predoru v Bohinju, sta dne 29. listopada m. l. v baraki v Obernjih napadla v prepiru svojega rojaka i. delavca Tomaža Sertiča. Ribar ga je tolkel z ostrim robom svetilke, kakršno abijo delavci v predoru, Kalan pa ga je po hrbtu obdeloval z nožem. Poškodovane je dobil na glavi 31, na levem licu eno, ob levih spodnjih čelustih dve, na hrbtu 4, ob desnem boku in na desni nadlehtnici pa po eno poškodbo; Sertič je vsled izkrvavenja umrl. Sodišče je obsodilo Rade Ribarja na 18 mesecev, Dane Kalana pa na 2 leti težke ječe. 2) Frančiška Grošelj, dekla pri gostilničarju Jakobu Kolencu v Goricanah je izmaknila tamošnji natakarski listnico, v kateri je bilo shranjenih 136 K in katero bi imela ta izročiti svojemu gospodarju za prodana jedila in pijačo; obenem je Grošelj obdolžila natakario, da je sama ta denar prikrila z namenom, da bi ga poneverila, nakar so natakario orožniki ovadili radi hudodelstva nezvestobe. Šele kasneje se je izvedelo, da je Frančiška Grošelj sama vzela ta denar. Obsojena je bila zaradi tatvine in obrekovanja na 11 mesecev težke ječe. 3) Janez Šinkovec, posestnik v Medvedjembrdu je ob pretečih mu rubežih, da bi poplačal raznih upnikov saj deloma obrezuspešil, prodal 1 slamorezno. 1 kravo, 1 prašiča in 2 voza. Z izkupljenim denarjem se je spomlad mislil odpeljati v Ameriko. Obsojen je bil na 3 tedne zapore. 4) Jože Vogelnik, po-estnika sin v Podhomu je 21. vinotoka m. l. na 1 vola in eno kravo se glaseči, po županstvu v Gorjah dne 5. vinotoka 1903 izdani živinski potni list, datum od „54“ vinotoka, na „21“ vinotoka popravil in z njim prignal enega vola v Lesce na semenj, kjer ga je zasačil orožnik. Obsojen je bil na 3 tedne ječe.

— **Z revolverjem se je branil.** Klepar F. A. in mehanik St. G. vračala sta se danes ponoči vinjena domov. Med potjo sta se sprla, nakar je slednji prijel prvega in ga vrgel na tla, potem pa zbežal. Klepar se je pobral in tekel za mehanikom, nakar je ta trikrat ustrelil z revolverjem proti svojemu zasledovalcu, pa ga ni zadel. Seveda je klepar F. A. nato zbežal.

— **Ponočni znanec.** Prevžitkar Jožef Bregar iz Radeč je prišel včeraj ponoči v Ljubljano. V Kolodvorskih ulicah srečal je nekega mladega človeka, katerega je vprašal, kje bo mogel prenočiti. Le-ta mu je rekel, naj gre z njim v hotel »Strukelj«, kjer ima on sobo s dvema posteljama. Bregar je šel z njim v hotel in je z njim prenočeval. Ko se je zjutraj vzbudil, je bil njegov ponočni znanec že vstal in je hotel oditi. V tem trenutku pa je Bregar

opazil, da mu manjka ura, katero je bil položil na nočno omarico. Zahteval je uro nazaj, katero mu je tujec tudi dal, nakar p. se je hitro odstranil. Po njegovem odhodu je Bregar še pogrešal denarnico, v kateri je imel 13 kron.

— **S ceho pobegnili sta** včeraj zvečer iz Pavkove gostilne na Dolenji cesti dva Trnovčana. Napravila sta cehe 3 K 98 vin. in jo nato d.ug za drugim popihala iz gostilne.

— **Na južnem kolodvoru najdene reči.** V času od 2 do 8. t. m. so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: klobuk, kukalo, zrcalo, muf in palica.

— **Pea povozil** je danes dopoldne v Sv. Florijana ulicah električni voz.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 41 izselencev.

— **Izgubljene reči.** Mesarski vajenec Ivan Rupnik, stanujoč na Sv. Martina cesti št. 21, je izgubil na poti od Marijinega trga po Sv. Petra in po Sv. Martina cesti do doma bankovec za 10 K. — Na poti od kavarne »Evropa« po Dunajski cesti, Šlenburgovih ulicah, po »Zvezdici in po Zidovskih ulicah do Jurčičevega trga je izgubila neka dama zlat medaljon z dvema fotografijama. — Postrežnica Marija Korbičeva, stanujoča v ulicah na Grad št. 4, je izgubila dne 9. t. m. na Vodnikovem trgu baržunasto denarnico z manjšo svoto denarja. — Marjeta Suhadolnik, stanujoča v Dravljah, je izgubila v soboto na Cesarja Jožefa trgu denarnico v kateri je imela 4 K denarja. — V soboto zvečer je izgubil gosp. A. B. črno denarnico z manjšo svoto denarja. Pošteni najditelj naj jo odda v našem upravištvu.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer v prostorih g. Alberta (pivovarna Hafner), na Sv. Petra cesti, koncert za člane. Nečlani plačajo 40 vin, člani so prosti. Začetek ob 8 uri zvečer.

— **Hrvatske vesti.** Hrvatski sabor se je danes zopet sestel. V razpravo pride najprvo finančni provizorij in nekatere druge predloge, potem pa se predloži saboru proračun in se prične proračunska debata. Če bo sabor redno posloval, se bo že koncem tega meseca zaključil. — Demonstrantje v Bribiru pred sodiščem. Pred kratkim se je izrekla sodba proti demonstrantom ob priliki lanskega pokreta v Bribiru Ivan Štimac in Atanazij Spojta sta obsojena v šest mesečno, Vatrosl. Formbacher v trimesečno, več drugih pa v dvomesečno, šest, tri in dvotedensko ječo. — Acetilensko razsvetljavo nameravajo uvesti po vseh mestih v Dalmaciji in sicer na ponudbo posestnika J. Modrića. — »Dalmatinski skupe« v Trstu je imel 8. t. m. pod predsedstvom viteza Vukovića svoj občni zbor. Na predlog prof. Mandića se je sklenilo, da naj stopi »Dalmatinski skupe« v dogovor s »Slov. Čitalnico« glede združenja obeh društev, ki bi se potem skupno nastanili v novem »Narodnem domu«. — Sporazumljenje Srbov in Hrvatov v Mostaru. »Jedinstvo« se poroča, da so se Hrvatje in Srbi pri mestnih volitvah v Mostaru sporazumeli in postavili skupne kandidate, za katere so glasovali Srbi in Hrvatje. Za podžupana sta torej voljena Srb Šantić in Hrvat Ivanković, oba nasprotnika bosanske vlade. — Hrvatski vojniki — makedonski žandarji. Vlada baje želi, da bi vstopilo mnogo hrvatskih častnikov in podčastnikov v makedonsko žandarmerijo. Hrvatski časopisi pa rojake svaré, da naj tega ne storé, ker bi to povzročilo, da bi Makedonci jeli sovražiti Hrvate in Srbe, kar bi bilo v veliko škodo slovanskih stvari, kar pa ravno vlada želi, da bi zanetila še hušnji razdor med Jugoslovani.

— **Prodajo „Slovenskega Naroda“** prevzela je gospa Antonija Velkova v Ljubljani, sv. Jakoba trg šte. 8. — Istotako prevzel je prodajo našega lista na Javorniku gospod Stefan Podpac.

— **Najnovejše novice.** — Dva tovarna vlaka sta skupaj trčila na postaji Glognica. Zdrobljenih je 15 voz in znaša škoda samo za blago 80 000 K. Uslužbenici so pravočasno poskakali z vlakov.

— Veliko poverjenje. Pri južnoruski železnici je upravitelj Panckoravski poveril v teku časa 2,030 000 rubljev ter jih zaigral in potrošil v lahkomišelnih družbah.

— Grozna nesreča. Iz Temišvara se je vračal graščak Milan Velković (Srb) s svojo ženo in tremi otroci. Žena in otroci so sedeli na vozu, s senom napolnjenem, dočim je Velković zraven voza jezdil. Pri tem je odvrget tlečo cigareto, ki je po nesreči padla na voz v seno, ki se je vžgalo. Plamena so se konji

vatrašili, zdirjali s ceste ter ga zvrnili v jarek. Vsi trije otroci so zgoreli, žena pa je dobila smrtne opekline. Pa tudi možev konj se je splašal, vrgel jezdeca s sebe, ki pa je obvisel v stremenih ter ga je konj vlekel za seboj, dokler ni bil Velkovič mrtev.

— Zopet požar gledališča. V Prili na Ruskem se je vnelo gledališče med predstavo za učenke odnotne gimnazije. Vse je drlo k izhodu. Pri tem je bilo več učenk in tudi nekaj učiteljic tako pohojenih, da so za ranami umrle.

— Za občinsko pravico je zaprosil v Znojmu baron Oton Seefried, soproga cesarjeve vnukinje princezinje Elizabete. Občinski odbor mu je sprejem obljubil, ako ga Bavarska izpusti iz domovinske zveze.

— Svojo hčer je zastrupil v Krumavi 72letni posestnik Tomandl, da bi si prilastil njeno premoženje 3000 K. Hči je bila že 42 let stara.

— Grof Szapary na potovanju okoli sveta. Prosluli bivši veški guverner Szapary je nastopil na lastni ladiji 3—4 letno potovanje okoli sveta, da preboli razkrinkanje.

*** Jubilej cerkvene dogme.** Od 8. decembra 1854 je katolikom strogo zapovedano, verovati v brezmadežno spočetje. Do tega dne je bilo dovoljeno, imeti različno mnenje o tem, kako se stinja božji misterij Kristovega rojstva v okvir božjih naravnih zakonov. Ker pa so se začeli v Rimu bati, da bi to različno razmišljanje zavedlo katoliške teologe na pot svobodne misli, je odredil papež Pij IX., da ne sme pravoverni katolik sploh nič misliti o verških misterijih, temuž se držati le dogme nezmotljivega papeža — ki pa je postal nezmotljiv šele 16 let pozneje. Od 8. decembra 1854 ne obstoji za teologe več vznemirljivo vprašanje, kajti s papeževim § 14. se je enkrat za vselej določilo, da se je spočetje Odršenika izvršilo neodvisno od naravnih zakonov. Sicer so naravni zakoni božja uredba, a to ne spremeni na stvari nič, v potrebi se tudi božji zakoni prekladijo, kakor Badenijeve jezikovne naredbe. In katoliški teologi so v svoji apatiji in lenosti za samostojno razmišljanje še hvaležni papežu Piju IX. za oktroirani absolutizem. Sedaj jim se je treba božjih misterij le po suhoparnih knjigah na pamet učiti in pri tem nič misliti. V tem se odlikuje posebno avstrijsko duhovništvo, ki se že sedaj pripravlja, da proslavi letos jubilej brezmadežnega spočetja. Na Nižjeavstrijskem se je v ta namen že ustanovil imakulata-odbor pod predsedstvom kanonika in poslanca Schöpfungsthernerja.

*** Potrpežljivi mož.** V Sesvetah pri Zagrebu je imel Franjo Rade gostilno, ki jo je upravljal njegova žena. V krčmo je zahajal tudi Slovence Miha Šneler iz Dolja v črnomojskem okraju. Kmalu sta se z gostinčarko zaljubila; ker pa je bil tudi Šneler oženjen, dogovorila sta se ter pobegnili v Ameriko. Mož je prodal gostilno ter šel iskat nezvesto ženo. Iskal jo je po New Yorku in Pittsburgu, dokler je ni našel pri njenem zapeljivcu v Chlevelandu. Oba sta že mislila, da ju prevarjeni mož nbije, toda ta se ni hotel pre nagliti, temuž se je z ženo in njenim zapeljivcem pomiril. Kmalu nato je prišla tudi Šnelerjeva žena z otroci za nezvestim možem, pa mu je tudi odpustila. Vsi štirje s se kot dobri prijatelji napotili v mihiganske bakrene rudnike, kjer sta moža dobila delo. In živeli so patrijarhalni. Toda v Radejevi ženi se je kmalu zopet zbudila stara pregrešna ljubezen do Šnelerja, in nekega dne sta zopet pobegnili. Sedaj pa mož ni hotel več iskati svoje nezveste žene niti je ni zahteval nazaj, pač pa je vložil pri sodišču zoper zapeljivca tožbo za 5000 dolarjev odškodnine.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. januarja. Danes se je sešel proračunski odsek avstrijske delegacije in razpravljala o proračunu ministrstva zunanjih del in o ekspoziciji grofa Goluchowskega. Značilno je, da se je dr. Kramar, govorec o Macedoniji, zavzel za Srbe, dr. Stransky pa za Bolgare. Tudi afera nadškofa Kohna je prišla v razgovor. Dr. Stransky je zahteval, da se ne reši v protičeskem smislu.

Dunaj 11. januarja. Ogrski ministri predsednik grof Tisza je bil včeraj v avdijenci pri cesarju in je potem konferiral z

ministrom zunanjih del in z vojn-
nim ministrom.

Pulj 11. januarja. Tu je bil
iz političnih nagibov dvboj
med stotnikoma 4. artilerijskega
polka Josipom Janečkom in
Leopoldom Lutzem. Janeček je
na vratu nevarno ranjen.

Budimpešta 11. januarja. V
političnih krogih se zatrjuje, da je
grof Tisza v včerašnji avdijenci
dobil od cesarja izredna po-
oblastila. Najbrž se poskusi
predvsem zatreti obstrukcijo s
permanentnimi sejami, mogoče je
pa tudi, da se že sedaj parla-
ment razpusti.

Budimpešta 11. januarja. V
današnji seji poslanske zbornice
je grof Apponyi nujno interpe-
liral zastran vojaškega kazen-
skega postopnika. Vlada odgovori
še danes.

London 11. januarja. Kitaj-
ska vlada je japonskemu posla-
niku v Pekinu naznanila, da
ostane Kitajska v slučaju rusko-
japonske vojne nevtralna.

London 11. januarja. „Stand-
ard“ javlja: Rusi so zasedli važno
železniško postojanko Sinmin-
tung, 95 angleških milj od Njuč-
vanga.

London 11. januarja. Japon-
ska vlada hoče nadaljevati
pogajanja z Rusijo. Tukajšnji
listi menijo, da z namenom, da se
pripravi za vojno. Obenem
pa izrekajo listi nazor, da se je
vzlic temu bati vojne še
predno pride spomlad.

Belgrad 11. januarja. Ker
so vsi inozemski poslaniški odpo-
tovali, ne bo na dvoru novolet-
nega sprejema.

Rim 11. januarja. Papež se
je neki odločil, da na noben na-
čin ne sprejme prezidenta franco-
ske republike, ko pride v Rim.

Poslano*)

Dr. Ivan Šusteršič piše v
novoletni številki »Slovenca«, da so
»liberalni« ribniški trgovci izkoristili
polom ribniškega konsumnega dru-
štva, hitro pozabili škodo kmeta in
povišali cene v svojih trgo-
vinah.

To je popolnoma izmišljeno, laž
in golo obrekovanje trgovcev. Res
pa je, da smo od časa, ko je pone-
hal ribniški konsum, cene v obče iz-
datno znižali, da se prizadevamo
občinstvu postreči s solidnim blagom
in po najnižjih cenah. Važne pred-
mete n. pr. sladkor, petroleje, moko
i t. d. prodajamo po nakupnih cenah,
večkrat tudi v lastno izgubo pod
ceno, tako da s težavami moremo
izhajati. Par tisočakov izgubiti vsako
leto, kakor se je zgodilo pri kon-
sumnem društvu v Ribnici, pa ne
moremo, ker pridemo sicer v krat-
kem času vsi na kant.

V Ribnici, 8 jan. 1904.

Ribniški trgovci:

Ivan Lovšin, Franc Pirker, Franc
Picek, Franc Pust, Franc Pust.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Spisek št. 1.

Za Vegov spomenik so dospeli siedeči
darovi osrednjemu odboru v Ljubljani in
sicer: Njegova c. in kr. Visokost, presvetli
in prečastiti gospod slavni in veliki nemški
križevnik, c. in kr. vojni poveljnik, nad-
vojvoda Evgen 100 K, državni poslanec in
posestnik grof Alfred Khevenhüller na Du-
naju 10 K, tajni svetnik, državni poslanec
in posestnik Anton baron pl. Ludwigstorff
na Dunaju 10 K, drž. poslanec dr. Žitnik v
Ljubljani 20 K, ravnatelj Karol Luckmann
v Ljubljani 50 K, c. in kr. generalmajor
Miroslav pl. Jihn v Lvovu 20 K, c. in kr.
13. vojno poveljstvo v Zagrebu 40 K, c. i. kr.
14. vojno poveljstvo (pisarniško ravnatelj-
stvo) v Inmostu 15 K, c. in kr. 3. pehotno
krdelno divizijsko poveljstvo v Lincu 20 K,
c. in kr. 1. arcierarska telesna straža na Du-
naju 25 K, c. in kr. 4. polk cesarskih lov-
cev v Solnogradu 60 K, c. in kr. korni
topničarski polk baron pl. Weigl št. 2 na
Dunaju 60 K, c. in kr. ulanski polk cesar
Franc Jožef št. 4 v Zolkiewu 10 K, c. in kr.
železnižni in brzojavni polk v Korneuburgu
100 K, c. in kr. opravno skladišče v Brnu
29 K 78 v, c. in kr. vojaška oskrbovalnica
v Ljubljani 6 K, c. in kr. smodniško to-
varna v Kamniku pri Ljubljani 10 K, c. in kr.
krajno poveljstvo v Budimpešti 20 K,
c. in kr. vojaško skladišče v Premislju 2 K,
c. in kr. topničarska oroščnica v Lvovu 4 K,
c. in kr. divizijski topničarski polk št. 7 v
Ljubljani 30 K, c. in kr. topničarska ka-
detska šola (učiteljsko osebje) v Traiskir-
henu 14 K, c. in kr. garnizijska bolnišnica
in sanitetni oddelek št. 8 v Ljubljani 15 K;
torej od 31. listopada do 23. grudnia 1903
doposlan 680 K 78 v.

V Ljubljani, dne 24. grudnia 1903.

Darila.

Spisek št. 1.

Za Vegov spomenik so dospeli siedeči darovi osrednjemu odboru v Ljubljani in sicer: Njegova c. in kr. Visokost, presvetli in prečastiti gospod slavnin in veliki nemški krizevnik, c. in kr. vojni poveljnik, nadvojvoda Evgen 100 K, državni poslanec in posestnik graf Alfred Khevenhüller na Dunaju 10 K, tajni svetnik, državni poslanec in posestnik Anton baron pl. Ludwigstorff na Dunaju 10 K, drž. poslanec dr. Žitnik v Ljubljani 20 K, ravnatelj Karol Luckmann v Ljubljani 50 K, c. in kr. generalmajor Miroslav pl. Jihn v Lovu 20 K, c. in kr. 13. vojno poveljstvo v Zagrebu 40 K, c. i. kr. 14. vojno poveljstvo (pisarniško ravnateljstvo) v Inomestu 15 K, c. in kr. 3. pehotno krdelo divizijsko poveljstvo v Lincu 20 K, c. in kr. 1. arcierska telesna straža na Dunaju 25 K, c. in kr. 4. polk cesarskih lovcev v Solnogradu 60 K, c. in kr. korni topničarski polk baron pl. Weigl št. 2 na Dunaju 60 K, c. in kr. ulanski polk cesar Franc Jožef št. 4 v Zolkiewu 10 K, c. in kr. železniški in brzojavni polk v Korneuburgu 100 K, c. in kr. opravno skladišče v Brnu 29 K 78 v, c. in kr. vojaška oskrbovalnica v Ljubljani 6 K, c. in kr. smodniška tovarna v Kamniku pri Ljubljani 10 K, c. in kr. krajno poveljstvo v Budimpešti 20 K, c. in kr. vojaško skladišče v Premislju 2 K, c. in kr. topničarska orodnica v Lovu 4 K, c. in kr. divizijski topničarski polk št. 7 v Ljubljani 30 K, c. in kr. topičarska kadetska šola (učiteljsko osebje) v Traiskirchenu 14 K, c. in kr. garnizijska bolnišnica in sanitetni odedek št. 8 v Ljubljani 15 K; torej od 61. listopada do 23. grudnia 1903 doposlano 680 K 78 v.

V Ljubljani, dne 24. grudnia 1903.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. januarja. Danes se je sešel proračunski odsek avstrijske delegacije in razpravlja o proračunu ministrstva zunanjih del in o ekspoziciji grofa Goluchowskega. Značilno je, da se je dr. Kramar, govorec o Macedoniji, zavzel za Srbe, dr. Stransky pa za Bolgare. Tudi afera nadškofa Kohna je prišla v razgovor. Dr. Stransky je zahteval, da se ne reši v protičeskem smislu.

Dunaj 11. januarja. Ogrski ministri predsednik grof Tisza je bil včeraj v avdijenci pri cesarju in je potem konferiral z

Dunaj 11. januarja. Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je bil včeraj v avdijenci pri cesarju in je potem konferiral z

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 11. januarja 1904.

Naložbeni papirji.

42% majeva renta . . . 100/40 100/60

42% srebrna renta . . . 100/40 100/60

4% avstr. krona renta . . . 100/40 100/60

4% zлата . . . 100/40 100/60

4% ogrska krona . . . 99/— 99/20

4% zлата . . . 119/— 119/20

4% posojilo dežele Kranjske . . . 100/— 100/75

4% posojilo mesta Spiljet . . . 100/— 100/—

4% bos. herc. žel. pos. 1902 . . . 100/85 101/85

4% češka dež. banka k. o. . . 100/— 100/60

4% zst. pisma gal. d. hip. b. . . 100/— 100/50

4% pest. kom. k. o. z . . . 101/75 102/—

10% pr. . . 106/70 107/70

4% zast. pisma innerst. hr. . . 101/— 102/—

4% „ogrsko cen. . . 100/50 101/50

4% zst. pr. ogr. hip. ban. . . 100/— 101/—

4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr. . . 100/50 101/50

4% obl. češke ind. banke . . . 98/50 99/50

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. . . 304/50 306/50

3% juž. žel. kup. 1/4% . . . 100/85 101/85

4% avst. pos. za žel. p. o. . . 100/85 101/85

Srečke.

Srečke od l. 1854 . . . 180— 190—

„1860/5 . . . 183/80 185/80

„1864 . . . 255— 260—

„tiskarske . . . 162— 165—

„zem. kred. i. emisije . . . 290— 296—

„II. . . 284— 288—

„ogr. hip. banke . . . 263— 268—

„srbske a frs. 100— . . . 92— 94—

„turske . . . 130/30 131/30

Basilika srečke . . . 19/10 20/10

Kreditne . . . 463— 473—

Inomoške . . . 81— 85—

Krakovske . . . 79— 83—

Ljubljanske . . . 70— 74—

Avst. rud. križa . . . 52/90 53/90

Ogr. . . 28/75 27/75

Rudolfove . . . 65— 68—

Salcburške . . . 77— 82—

Dunajske kom. . . 493— 503—

Delnice.

Južne železnice . . . 85/75 86/75

Državne železnice . . . 671/50 672/50

Avstr.-ogrsko bančne delnice . . . 1585— 1595—

Avstr. kreditne banke . . . 673/75 674/75

Ogrske . . . 758— 759—

Zivnostenske . . . 254— 255—

Premogokop v Mostu (Brux) . . . 682— 686—

Alpske montan . . . 421/75 422/75

Praške žel. ind. dr. . . 1893— 1903—

Rima-Muranyi . . . 482— 483—

Trbovlske prem. družbe . . . 378— 384—

Avstr. orožne tovr. družbe . . . 453— 455—

Češke sladkorne družbe . . . 155— 156—

Valute.

C. kr. cekin . . . 11/33 11/37

20 franki . . . 19/07 19/09

20 marke . . . 23/44 23/52

Sovereigns . . . 23/95 24/04

Marke . . . 117/20 117/35

Laški bankovci . . . 95/20 95/40

Rubli . . . 252/50 253/50

Dolarji . . . 4/84 5/—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 11. januarja 1904.

Termin.

Pšenica za april . . . za 50 kg K 7/88

Rž „ okt. 1903 . . . „ 50 „ 7/69

Koruzza „ april . . . „ 50 „ 6/66

Oves „ maj 1904 . . . „ 50 „ 5/26

„ maj . . . „ 50 „ 5/51

Efektiv.

5 vinarjev nižje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 308'2. Srednji vrtinski tlak 758'0 mm.

Jan. Čas opazovanja Stanje barometra v mm. Temperatura v °C Vetrovi Nebo

9. 9. zv. 741'4 06 sl. zlahod oblačno

10. 7. zj. 742'6 00 sl. jug oblačno

2. pop. 741'2 19 sl. jug oblačno

9. zv. 741'6 02 brezvetr. oblačno

11. 7. zj. 740'4 16 sl. svzhod oblačno

2. pop. 739'5 09 sr. jvzh. oblačno

Srednja temperatura sobote in nedelje

25° in 0'7°, normale: -2'7° in -2'7°.

Mokrina v 24 urah: 41 mm in 0'0 mm.

Tužnim srcem naznanjava v svojem sinčku LEONA imenu bridko vest, da je najin iskreno ljubljeni sinček, oziroma bratec

Milček

danes, dne 11. januarja t. l., v nežni mladosti 2½ mesecev nenadoma izdihnil.

104

Ljubljana, 11. januarja 1904.

Makso in Minka Bradaška.

Službe.

Pri podpisnem generalnem zastopu c. kr. priv. zavarovalne družbe „Avstrijski Feniks“ v Ljubljani razpisujeta se

dve službi 103—1
potovalnih uradnikov
v oddelku za požar z letno plačo K 1200 in drugimi postranskimi dohodki in

ena služba
potovalnega uradnika

v oddelku zavarovanje za življenje z letno plačo K 2400, dijetami in provizijami.

Prošnje vložiti je do 20. januarja t. l. pri podpisnem generalnem zastopu.

Oziralo se bode le na take prošilce, kateri so strokovno zvežbani in samskega stanu.

C. kr. priv. zavarovalna družba
„Avstrijski Feniks“ na Dunaji
Generalni zastop v Ljubljani.

1000 kron
ako je goljufija!
Brenskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobtem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avst. snamkah gospa A. Kaupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 50

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje za tekoče leto

razdelitev dr. Löschner-Mader-jeve ustanove

do katere imajo pravico udove in sirote zdravnikov, ki so bili do smrti člani društva. Z uradnimi dokazili opremljene prošnje vložiti je najdalje do konca

januarja t. l. na društveni odbor.

Dr. Kopriwa, t. č. predsednik.

78—2

Naznanjam, da sem otvoril svojo

NOTARSKO PISARNO

dne 6. januarja t. l. v Čudnovi hiši

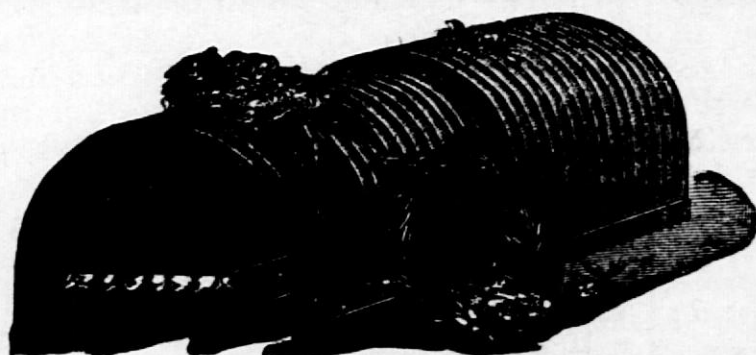
Sodnijske ulice št. 6

(kjer je preje uradoval notar dr. BEŽEK.)

ALEKSANDER HUDOVERNIK

c. kr. notar.

81—3

Ščiti za krste

da se iste v grobu ne stlačijo,

najcenejše in najpopolnejše nadomestilo za zidano grobnico.

Vis. c. kr. ministrstvo notr. zadev jih je odobrilo in dopustilo, da se smejo uporabljati po vseh glavnih mestih.

Posebno se priporočajo z ozirom na bližnjo otvoritev novega pokopališča in s tem zvezana prenašanja nanj.

V zalogi jih ima:

pogrebni zavod Frana Doberleta v Ljubljani.

2991—9

Izurjen pisar

vešč notarskega dela in zanesljiv, se sprejme za Ljubljano.

Ponudbe s svedočbami sprejema upravnistvo „Slov. Naroda“ 61—4

Proda se za jako nizko ceno dobro ohranjen

parni stroj

s kotlom za 4 konjske sile.

Delujočega se lahko ogleda samo še 14 dni pri Franc Burgerju, mizarju v Spod. Šiški. 100—1

Ženitna ponudba.

Vdovec, 33 let star, brez otrok, trgovca in posestnik v bližini Ljubljane, poseduje čez 50 tisoč kron čistega premoženja, želi si v kratkem času v zakon vzeti gospico ali vdovo brez otrok, od 20 do 30 let staro in s premoženjem od 10 do 20 tisoč kron. Dotična oseba naj bi bila nekoliko zmožna v trgovini, kuhinji in pri poljedelstvu.

Pismene ponudbe s sliko naj se pošiljajo pod „Srečna prihodnost št. 1747“, poste restante, glavna pošta, Ljubljana. Pisma se bodo do 1. svečana t. l. prejemala. Za tajnost se jamči in se slika pri neugodnosti nazaj pošlje. 35—5

[Dobro idoča 24—2]

gostilna

v sredini mesta Ljubljane

se prodaja.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod št. 5000.

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi s avstrijske, pianine in pisalne stroje. — Daje se tudi na obroke. Ceniki na zahtevanje 36 brezplačno. 1294

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Pice oljeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372—46)

Piccollovo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Poliliterska steklenica 2 K. Piccollovi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 130.

Zunanja naročila po poštne povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

Št. 772.

Razglas.

101—1

Občni zbor „Prve dolenske posojilnice, registrirane za druge z neomejenim poroštvom v Metliki“ se sklicuje s tem na 25. januarja 1904, ob 9. uri dopoldne v občinsko pisarno v Metliki z dostavkom, da ako k temu občenemu zboru v smislu § 39 posojilničnih pravil dovolj povabljenih ne bi prišlo, bode drugo občno zborovanje dne 15. februarja 1904, ob isti uri in na istem kraju, ter da se bode ta dan čez na dnevni red stavljene predmete brez ozira na število navzočih družstvenikov sklepalo.

Dnevni red občenemu zboru je sledeči:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje računa za leto 1903.
5. Predlog bilance za leto 1903.
6. Volitev ravnateljstva in nadzorništva.
7. Predlogi družstvenikov.

Nadzorništvo I. dolenske posojilnice v Metliki

dne 6. januarja 1904.

Anton Terček l. r.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Aussee, Solnograd, Čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Čez Selzthal v Solnograd, Inomost, Čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osonbi vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj Čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne istotako, ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m. jutraj osonbi vlak z Dunaja Čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, 131, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonbi vlak z Dunaja Čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, Čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. in ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer samo ob nedeljah in praznikih in Zamo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 3 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

več vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sredk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 1,000.000.—

Znanijski in obsejajo

izšrebane vrednostne papirje in vnovčje napale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

63 Bankompt in inkasno mesto. 64 Borzna naročila. 65

Daje prodajne in vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

vojaške ženitninske kavelje.

63 Bankompt in inkasno mesto. 64 Borzna naročila. 65

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vrida.

Promet s čeki in nakaznicami.